

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Врапчиште за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините предвидени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина. На ден 04.05.2023 година, Општина Врапчиште до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр.18-2394/5 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Во однос на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:

Општина Врапчиште ја спроведува постапка за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, но општина не води регистар на издадени елаборати и се нема изјаснето дали бара уплатници за административна такса. Се имаат изјаснето дека имаат писмено назначено лице за одобрување на елаборати.

Мерки:

-Потребно е да се отпочне со водење на регистар на издадени елаборати, и во истиот да се внесат сите досега издадени елаборати од страна на општината.

➤ Во однос на спроведување на постапката за издавање на **Б интегрирани еколошки дозволи** од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:

- Согласно прашалникот одговорен од страна на претставник на општината на територијата на општината нема инсталација со Б-ИЕД еколошки дозволи. Согласно Регистарот на издадени дозволи кој го води и одржува Одделението за интегрирано спречување и контрола на загадување од страна на општина Врапчиште е издадена една Б-ДУОП за инсталацијата "ГРАФИКС-ГРАДЕ" с. Градец, Врапчиште (од 23.11.2010 год. бр. 11-10822/1 наш број).

- Имаат писмено овластено лице за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи.

Препораки:

Потребно е издадените дозволи да се следат и доколку е изминат рокот да се обноват.

За издадените дозволи потребно е редовно да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

➤ Во областа на **отпадот** комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Се препорачува, општината да ги следи и активно да земе учество при воспоставување на регионалниот систем за управување со отпад во Полошкиот плански регион.

- Се препорачува, Градоначалникот на општината да одреди локации каде ќе се постават садови за собирање и селектирање на отпадот со кои ќе се овозможи селектирање и на опасниот отпад од домаќинствата, согласно обврските во рамките на Закон за проширена одговорност на производители.

- Се укажува од страна на Комисијата, Градоначалникот да води грижа за исполнување на обврската, селектирање на отпад, од страна на давателите на услугата во соработка со постапувачите на посебни текови со отпад вклучувајќи ги : отпад од пакување, отпадни батерии и акумулатори како и отпадна електрична и електронска опрема.

- Се препорачува, Општината да отпочне со водење на Катастар за својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно член 101 од Закон за управување со отпад.

- Се препорачува, Општината да отпочне со исполнување на обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата во управување со отпад, за постигнатиот напредок, идните активности за подобрување на состојбата за управување со отпад, како и споредбени податоци за постојната со претходната состојба за упарвување со отпад, согласно член 102 од Закон за управување со отпад.

➤ Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината согласно член 26 и 28 од ЗВ да прибави Дозвола за користење за водните тела од кои се користи вода за водоснабдување како и Дозвола за испуштање на води и испуштање и фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

--Општината при издавање на Б интегрирани еколошки дозвола потребно е да утврди дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење и дозвола за испуштање ги има прибавено од МЖСПП.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за конзумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Општината да донесе Оперативен план за заштита и одбрана од поплави, да се достави до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот, во однос на

мерките од поплава и заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно член 123 од ЗВ.

- Општината согласно член 131 во населените места има можност да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозуено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- Општината да формира Јавно комунално претпријатие за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдување со вода за пиење согласно член 185 од ЗВ.

➤ Во областа на просторното планирање комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.39/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените

во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

Во областа на бучавата комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

-Да се отпочне со целосно спроведување на Законот за заштита од бучава во животната средина односно општинските надлежности опишани во член 19, член 23 и член 28.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места на општината. По можност да се оформи посебно одделение за животна средина и да опфаќа работни места чиј опис и попис на работни места би ги опфаќале сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

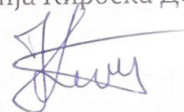
-Да се обезбедат повеќе вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти, инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата од областа на животната средина), Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Танја Кироска Донски



Членови на Комисијата:

Лумни Јашари _____
Ирена Николоска _____
Влатко Цветановски _____
Даниела Ристова _____
Даниела Наумоска _____
Соња Фунарџиска _____